

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajskiego 5
Telefon Redakcji 103-90
Telefon Administracji 103-10
Adres dla telegrafów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 5-50

Typograficzne w Krakowie zł. 1-25
Zagranicą miesięcznie 9 złotych
Za zmianę adresu 50 gr.
Wypożyczenie oddzielnego rano
z wyjątkiem niedziel i świąt
Konto PKO Kraków 400.870

Abonenci telefonów! Czytać uważnie!

Dnia 28 czerwca b. r. o godzinie 20-tej (8 wieczór) w związku z rozbudową automatycznej centrali telefonicznej w Krakowie obecny system łączenia 4-cyfrowy zostanie zmieniony na 5-cyfrowy.

Zasadnicza zmiana polega na dodaniu cyfry 1 do obecnych numerów n. p.: obecny Nr. 00-01 będzie zmieniony na 100-01 zaś 82-80 na Nr. 182-80.

Wywoływanie zatem stacji telefonicznych odbywać się będzie przez 5-ciofoldne naciśnięcie tarczy.

Z powodu przeciążenia centrali musiano około 400-tu abonentom przydzielić inne stacje telefoniczne z zupełnie zmienionymi numerami.

Nadto abonent posiadający kilka połączeń między własną centralą domową a państwową otrzymują bez względu na ilość połączeń tylko jeden numer wywoławczy, za pośrednictwem którego otrzymuje się połączenie ze wszystkimi jego stacjami.

Dnia 28 czerwca b. r. od godziny 20-tej należy wołać już według nowej numeracji.

P. T. abonentów uprasza się, aby we własnym interesie od powyższej daty wołali abonentów wyłącznie numerami, wyszukanymi w nowym spisie, który otrzyma każdy bezpłatnie do dnia 27 b. m.

Dyrekcja Pocht i Telegrafów.

Mizerja i minorowy ton

Okres „radosnej twórczości”, który miał nastąpić na lata czy nawet na zawsze po przewrocie majowym, właściwie nigdy nie miał miejsca, a w ostatnich latach zmienił się w przeciwieństwo tego, co pod temi słowami każdy rozumie. Zaczęło się od wykorzeniania nadyżu, do czego powołano specjalną nadzwyczajną komisję. Zakończyła się ona niechlubnie swe dzieło: wszystkie przez nią wdrożone procesy zostały umorzone, żaden z wielkich złodziei nie otrzymał zasłużonej kary. Z walki z nadyżcami indywidualnemi wszczął się walka z nadyżcami zbiorowemi na le politycznym, co w jej ramach i czyniali zamienili się w walkę „o partyjny sławet”. Wedle głoszonych przez sanację hasła wszystkie partie, istniejące i dążące w Polsce podczas jej 10-letniego istnienia, są złe i wszystkie partie są złe, dlatego otworzono — nadpartię, nawzajem ją blokiem, konglomeratem kilku o różnych przekonaniach, bez przekonań i których jedynym przekonaniem była ślepa wiara w mieszkańca Belwederu.

Po ustaleniu tego frontu „antypartyjnego” rozpoczęła się robota na własnym froncie i na tyłach, aby — jak podczas wojny mówiono — nadać mu elastyczność, aby każde uderzenie odbiło się od niego jak od piku. Wzmocnił front zaświadczano przez — wzmocnienie jednostek: zrobiono swych ludzi kierownikami władz i instytucji państwowych-finansowych pod hasłem postawienia gospodarki na nogi. Stawiano ją tak długo i z takim rezultatem, że dziś ledwo się na nogach trzyma, żyjąc resztkami pozostałymi z czasów „nieprawości”, których wypięknie sanacja postawiła sobie za zadanie. Teraz rozpoczęła się prawdziwa „radosna twórczość”, której motorami były lekarze — ministrowie, lekarze — wojewodowie,

pułkownicy i niższe szczeble na stanowiskach dyrektorów departamentów i naczelników wydziałów bezpieczeństwa — twórczość tego rodzaju, że zagubiło się prawo i zaczęło królować na mniejszą skalę to, co u góry wyprawiano — z konstytucją — na wielką.

Wszystko to nie przeszkadzało jednak, że mizerja gospodarcza stawała się coraz większą. Działło się akurat losowo, o czym w r. 1922 mówił ówczesny minister skarbu p. Michalski: pewnym jednostkom działało się dobrze, państwu coraz gorzej. Dziś już sanacja sama przyznaje, że jej „radosna twórczość” zakończyła się fiaskiem; że odwróciły się od niej wszystkie bogi kapitalistyczne krajowe i zagraniczne — nikt nie ma zaufania w jej siły twórcze, w jej możność naprawienia stosunków. I ta niewiara jest w zupełności uzasadniona; trudno uwierzyć, aby ten, który coś zepsuł, był zdolny do naprawy a to w danym wypadku temu mniej, ileż ludzi do psucia sanacja na duzo, do naprawy bardzo mało.

Kto się wyczytało w prasie sanacyjnej, a w szczególności w ulotki z okazji kongresu centralnego, przychodzi do przekonania, że niema już tam odwagi do zaprzeczania oczywistemu faktowi, że jest źle. W cytowanej przez nas wczoraj ulotwie wojewódzkiego (krakowskiego) komitetu BB czytamy takie zdanie: „W kraju jest mieda tak, jak, na całym świecie. O, jest bieda, ale inna, gorsza niż na całym świecie i nie całkiem z tysiącami przyczyn. Są pewne wspólne przyczyny, ale są i specyficznie polskie, na czele których stoi: system sanacyjny z jego niemożnością oddziaływania na lepsze. A jest to niemożność celowa, rozmyślnie wytworzona. Bo jakże? Czytamy w cytowanej ulotwie: „Trzeba pomyśleć zgodnie o naprawie gospodarczej” — a tymczasem system wyklucza od myślenia i współdziałania to ciasto zbiorów, które jedynie jest uprawnione do przemawiania w imieniu ludności: Sejm. Jeżeli to chciała odezwać BB stwierdzić, byłoby to pierwsze przyznanie się do błędu, ale na tak mądrym — tylko krakowskim — odcinku, że zmądry stał nie spodziewamy się.

Odrzucił się podział biurokraczej ton, jakim sanacja przemawiała jeszcze kilka miesięcy temu, gdy jej ministrowie zapowiadali poprawę na dziś, za miesiąc, na jutro za kwartał? Dziś już o tem się nie mówi; dziś mówi się o nas to samo co gdzieś indziej, czekamy zmiłowania bożego albo może jakiegoś szczęśliwego trafu: — może myśla o dobrym urodzaju. Dziś już nie sanacja jest stroną atakującą; dziś ona już została zepchnięta do roli obrońcy coraz silniej atakowanych pozycji. Protesty i ataki konsolidują się, a wyrazem tej konsolidacji jest Kongres krakowski. Ten odebrał sanacji moce.

6-funtowa książka

Nakładem czasopisma „Polska gospodarcza” (dawniej „Przemysł i Handel”), wydawanego przez ministerstwo przemysłu i handlu przy współdziałaniu ministerstwa skarbu, rolnictwa i komunikacji, wyszła z druku książka zbiorowa pod sumyżnym, choć niezupełnie gmatwanym tytułem: „Kronika o polskim morzu”.

Książka ta jest obrymym foliorem formatu 23x25 cm. Waży ona 6 funtów, a zawiera 536 stron druku i przeszło 200 wykreśła, map i fotografii. Wydrukowano na lakusowym papierze w sposób, który miał być ujętym, a jest tylko bardzo kosztownym. Cytujmy stronie drukowane są centymetrowi cziokami, wszystkie strony obwiedzione są niegustownymi ramkami a ich szerokie marginesy, zgoła niepotrzebne, równie niepotrzebne linijki.

Minister handlu, urzędnik ministerjalny, profesorowie uniwersytecki, księźka itd., zamieścili w tej książce 50 oryginałów, których nikt nie przeżyje (bo nikt nie kupi tej książki, kosztującej 25 zł), nikt uwagie do ręki nie weźmie tak ciężkiego foliura.

Nie wtemy, ile dziesiątków tysięcy złotych kosztowało wydanie tej 6-funtowej książki, która jest klasycznym dowodem niegospodarności i marnostrastwa. W czasie ciężkiego kryzysu i petrobolcho, w czasie „oszczędności” — wyrzuca się pieniądze podatkowe, ściągające egzekucjami, rujnującymi egzystencje, na takie kosztowne a niepotrzebne zbijki.

Najwyższa Izba kontroli powinna być „hołoznapierską” gospodarkę ministerstwa.

Kongres Obrony Prawa i Wolności Ludu

w Krakowie w niedzielę 29 czerwca 1930

INFORMATOR

dla uczestników Kongresu i obywateli przybyłych w związku z Kongresem do Krakowa.

1. Kongres obraduje w teatrze przy ul. Rajskiej. Obrady rozpoczynają się punktualnie o godz. 10 rano.

2. Zgromadzenie Ludowe zbiera się na Rynek Kiepiarskim. Początek zgromadzenia o godz. 11 przedpołudniem.

3. Główne biuro Centrolewu mieści się w Domu Robotniczym w Krakowie przy ul. Dunajewskiego 5 II p. oficyjny (telefon 123-14).

4. Biura informacyjne stronnictw Centrolewu mieszczą się:

a) biuro PPS Dom Robotniczy ul. Dunajewskiego 5, oficyjny, parter na lewo (telefon 10-310);

b) biuro PSL „Wyzwolenie” Dom Robotniczy ul. Dunajewskiego 5 (telefon 10-310) parter;

c) biuro Stronnictwa Chłopskiego Dom Kolejarzy przy ul. Warszawskiej; 15—17 (telefon 114-56);

d) biuro NPR Andrzeja Polockiego 11 (telefon 104-83);

e) biuro PSL „Piast” Mały Rynek 4 (telefon 112-86);

f) biuro Chrześcijańskiej Demokracji ul. Andrzeja Polockiego 11 (telefon 104-83).

Wszystkie biura czynne są od godz. 6 rano do godziny 10 wieczór.

5. Biuro informacyjne na dworcu kolejowym w Krakowie czynne jest od godziny 6 wieczór dnia 28 czerwca do godziny 12 w nocy dnia 29 czerwca. Dyżurni na dworcu kolej wydawać będą karty kwaterek do hoteli.

6. Na wszystkich rozgłoskach Krakowa znajdują się posterunki informacyjne od godziny 6 rano do godziny 11 przedpołudniem w dniu 29 czerwca. Służbę informacyjną organizuje Okręgowy Komitet Robotniczy Polskiej Partii Socjalistycznej Kraków-miasto. Informatorzy zaopatrzeni są w sp-

eczalne oznaki i mają legitymujące wystawione przez OKR PPS Kraków-miasto.

STRZEC SIĘ PROWOKACJI!

W razie jakiegokolwiek nieporozumienia bądź też zaciśnięcia zawiadomości naleyści biuro Centrolewu (telefon 123-14) Dunajewskiego 5 II p.

Członkowie PPS zbierają się o godz. 9 rano na ul. Dunajewskiego 5 przed Domem Robotniczym, skąd o godzinie 10 rano wyruszą pociągiem do miejsca zgromadzenia na Rynek Kiepiarski.

Członkowie wszystkich innych stronnictw Centrolewu gromadzą się o godzinie 10 rano na Rynek Kiepiarski na oznaczonych tablicach miejscach.

Nad porządkiem czuwa straż porządkowa i miejscowe zastępy stronnictw Centrolewu.

Wszystkie stronnictwa zgromadzenia obowiązują kamizdki. Wskazówki straży porządkowej muszą być bezwarunkowo przestrzegane.

JADĄCYM DO KRAKOWA NA KONGRES zwracamy uwagę, by w wagonach kolejowych nie dawali się nikomu sprowokować. Nikomu nie są też obowiązani dawać odpowiedzi na pytania co do celu podróży.

DLA PRZYBYWAJĄCYCH FURMANIKI miejsca postoju dla fur są następujące: 1) na targowicy miejskiej w Podgórzu, 2) na placu na Starówce w Półwiosni Zmierzwińskim, 3) na ul. Dzielnej naprzeciw szpitala wojskowego, 4) pl. Jabłonowski.

DLA AUT CIEŻAROWYCH I AUTOBUSÓW miejsca postoju na placu Szczepiańskim.

BIURO APROWIZACYJNY KONGRESU z m. Kluczków mieści się przy placu Matejki 4.

KORRESPONDENCI PRASY ZAGRANICZNEJ, przybywający do Krakowa specjalnie na kongres Centrolewu, zachęca udzielić się wstąpieniu na kongres do teatru na ulicy Rajskiej, gdzie otrzymają legitymacje oraz informacje w biurze prasowym kongresu.

Biuro organizacyjne Kongresu Centrolewu.

Oświadczenie Stronnictwa Narodowego

„Gazeta Warszawska” ogłosiła oświadczenie Stronnictwa Narodowego, w którym to oświadczeniu pom. in. czytamy:

„Rzekome dążenia do naprawy ustroju są dzisiaj już całkowicie odarte z wszelkich pozorów i osłonek. Rezący przewrót wykrzyskały, że nie mają wogóle pojęcia o tem, jak naprawić ustrój, a poszczególnie odłamy obozu rządowego są w tym względzie całkowicie między sobą skłócone. Pomysł są takie, jak wniosek ustrojowy BB z r. 1929 lub t. zw. cztery warunki p. min. Piłsudskiego z r. 1930 odwołania jedynie dążenie do utrwalenia władzy we własnym ręku i do rządów nieodpowiedzialnych.

Stano prawem w Polsce w chwili obecnej nie może określić nikt ani w kraju, ani zagranicą. Do dyktatury p. min. Piłsudskiego dociegane są wszelkie t. zw. interpretacje prawne. Jest to stan całkowitego nieladu i nieograniczonych możliwości. Doprowadza on nieuchronnie do rozstronu Państwa.

Następnie oświadczenie porusza kwestię stosunków do Kościoła, stosunek do mniejszości narodowych oraz sprawy zagranicznej polityki i zaznacza:

„Rządy przewodu małegow tracą piaty już z rzędu rok bezczennego okresu po odzyskaniu niepodległości na utrwalenie się we władzy, na wywieranie z wszystkich stanowisk ludzi rzeczywistej pracy, celem włączenia w życie swoich, na rozbicie niemal bezprzeglądne w krajach zachodnich społeczeństwa i jego spójności, nie wylaczając ziem kresowych, na niepoważne próby gospodarcze i polityczne, podejmowane przez ludzi, których znajomość nie na ważnych stanowiskach państwowych wywłada na nieporozumienie.

W tych warunkach twierdzenie obozu rządowego o własnej niezbędności uraga dobru Państwa.

Ujawiona w ciągu dwa lat zgóra niemożność współpracy rządów p. Piłsudskiego z większością obecnego Sejmu stwarza konstytucyjną konieczność odwołania się do woli narodu i rozpisanie nowych wyborów. Sejm

Porząd pochodu PPS

29 czerwca

OBYWATELE! ROBOTNICZY KRAKOWSZY! TOWARZYSZKI! TOWARZYSZYSZE!

W niedzielę 29 czerwca br. organizacja PPS zbiera się przed Domem Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5.

W pochodzie idziemy zwrócić, zaopatrzeni w czerwone gwiazdki — w następującym porządku:

Rowerzyści;
Straż porządkowa;
Szczególne partyny;
Muzyka kolejarska;
Metalekownicy;
Radca Związków Zawodowych, Redakcja „Naprzodu”, Zarząd TUR, Spółdzielni kolejarskiej i „Proletariatu”;

Organizacje i delegacje zamieszkoane;
Pracownicy Kasy chorych i „Lutnia”;
Kolejarze;
Metalekownicy;
Budowniczy — malarze, kalfarze, cieśle, kamieniarze, piaskarze;

Siołarze;
Drukarze i introligatorzy;
Krawcy;
Kelmery;
Piaskarze;

Pracownicy komunalni i instytucji użyteczności publicznej z muzyką (tramwajarze, elektrycy, gazownicy, zakład czyszczenia mięsa, budownictwo, garzń);

Maszynicy wojskowe;
Zakłady młynarskie;
Automobilistki;
Skórn i garbarze;
Tytmowicy;

Młodzież akademicka;
Urzednicy prywatni;
„Legia”;

Podgórze, Łagiewniki, Borek Fałęcki;
Doroczy domowi;
Organizacje dzielnicowe;

Straż porządkowa.

Organizacje z Podgórza, Łagiewnik, Borku Fałęckiego, Mogilna i Ślawiny zbierają się wprost przed Domem Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 1. 5.

Tramwajarze z muzyką i organizacje użyteczności publicznej zbierają się również przed Domem Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5.

Kolejarze krakowscy i zamiejscowi zbierają się przed Domem Kolejarzy przy ul. Warszawskiej o godzinie 9 rano, skąd ruszą, placem Matejki i ulicą Bazarową przed Dom Robotniczy.

Główne biuro PPS mieści się przy ul. Dunajewskiego 5 w Redakcji „Naprzodu” (telefon 103-96) i w lokalu OKR PPS (telefon 123-14).

OKR PPS Kraków-miasto,

obecny, w którym 1/3 posłów zawdzięcza swe mandaty stwierdzonym przez Sad Najwyższy nadużyciom oraz na uszenie funduszy skarbowych, powioleni niewłaściwie nieć rozwiezanie, przekazawszy sprzedano następcy swoje uprawnienie do rewizji konstytucyj. Tamowanie działalności władz konstytucyjnych do pracy powołanych jest może wygodne dla rządu, lecz sprzeczne z dobrem państwa, porządzonego w coraz głębiej zastój i rozstrój”.

Oświadczenie kończy się następującym zdaniem:

„Poddajemy się na trwanie takich rządów, jak obecne, i dalsze wysiłki społeczeństwa podjęte być muszą pod jednym tylko, coraz powołniejszszym hasłem: jak najprędzej i koniecznie tych nieszczytnych rządów Państwa i groźnych dla jego przyszłości rządów”.

MARJAN FR. SIKORA

Ludzie z nędzy

Pod bramami kamienic na placach, zmierzwi w kłębek z głową zwieszoną, oczyma bez pojęcia ślęka litości.

Nieba czy ludzi — kto może wiedzieć, jak nawet słowa szepczą nie zmówi jedynie ręką rozstrząsać w drzewach ciepła przechodniowi, gdy bruk zaludni.

Czy słobze, lub wicher, czy śnieg i deszcz — nie liczy godzin zbliżonym pośrodkom, ale zehrze — dla kogo, sam nie wie. Nikt nie spyta o dom, o chleb powszedni, kto go tu sędzi, gdy noc jest jeszcze i kto zabiera, jak dzień polednie...

Jeszcze o odezwie BB

GDZIE GNIEZDZA SIĘ PRZEŻYTKI ROSYJSKIE?

Włodawski komitet BBWR w Krakowie wydał odezwę, zatytułowaną: Prawda o kongresie krakowskim Centrolewa". O tej odezwie już przed paru dniami pisaliśmy. „Czas” przypieczęł ją teraz dopiero i to fragmentarycznie. Zaprzela słusznie, gdyż zredagowana jest w tonie dla czytelników „Czasu” może za mało brukowym.

Przytoczmy tu próbkę: „Nie dla polemiki z rycerzami kłamstwa, obłudą i papierośwym frazesem piszemy dzisiaj te słowa. Chcemy tylko zwrócić waszą uwagę na pustkę ideową i niemoralność założeń, na których opiera się akcja stronnictw opozycyjnych, zwolujących kongres krakowski”. Te słowa: „pustka ideowa” — to brzmi pod sąnawnie pórmi, jak zarzut małołodości, nieważny komuś przez „cunucha”. Bezpróśno, wola srogią łowców władzy” nazywają przedstawicieli — jakże bezinteresownej sąsady! — uczestników kongresu. Robi to spora — prawo, o ustrój państwa — spór o złób, jak to wam przystoi!

W Centrolewie nie na ostatku — mimo tego nazwy — widnieje lewica: robotnik i chłop! Ośmieszcie się zaprzeczyć, że w tej lewicy — naszym — padają najwziewsze snopy iście wolnościowców! Wieleżmi Lewianów nie było nabydziem, wielom rzybnymi Lewianu i magnatami nam nie zainpocznę!

To są ci... ohanicy, którzy zastąpili u boku marszałka Piłsudskiego... brutalnych żarłoków, który jeno pelny złób pachnie.

Wybrani zostali... stoniskowo i spokojni Kraków — postawili — bo tu się udać można jakąś polemiką: na tle małołodości, „niekie liczenie zebrania i pochodzą zarzysowa się wyrażnie!”

Tu z tego małego Krakowa wyruszył jednak pierwszy bojowniczo o wolność Polski, a nasz duch z nich do tej walki zaprawił!

Powiadacie, że na ten kongres szła ludźmi, którzy niebyli niczym „antyrakietą” Krakowa. Przeciwnie, zamierzamy tu protestować przeciwko tym, niestety, przeżytkom rosyjskim, które

jakśkro przywilejowa polityce sanacyjnej. Ta nonszalancja, więcej: łobowanie się w poniewieraniu wszelkim prawem, które charakteryzują nas — to przecież nie naśladownictwo fałszywym wielkiego, który, zbierając cały ustrój prawny we Włoszech, zainstalował swoje — nie wchodziłmy tu w ich ocenę — normy prawne. Nie rekomendujemy całej tej wielkości zarządków, ale popiaryzmy, to nie rosyjskie napoiw! — to nie sądzimy w dopłaćcie ustrój!

To też dobrze się czuła w waszym gronie nawet żubry i katarzynie. Tyle tylko zapamiętacie z europejczy, że nazywacie systemem „żubrow” to co za carata nie miało „uczonej” nazwy.

A, jeżeli chodzi o przewrotność, też zawiną chyba od wschodu. Wtedy pędat do tej odozry, powtarzamy tak „niełodość” wypięz z artykułu „Czasu” Polskiej”, dowiadacie, że „wielki pedagog marszałek Piłsudski” dokonał tego „audu”, i powstał biok Centrolewa.

„Gazeta Polska” pyta:

„Kto jest faktycznym twórcą tego bloku aż sześciu stronnictw, który jest wielkim pedagogiem politycznym, który nauczył iść prostej prawdy, że życie polityczne to nie wzajemne użeranie się międzykrajów partji i partycyk, a tworzenie wielkich zasadniczych ruchów, mających wyraźne oblicze i wyraźny program działania?”

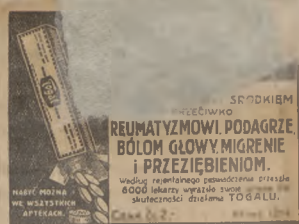
Któż jest tym wielkim pedagogiem, jak nie Marszałek Piłsudski?

To, czego nie potrafiłoby dokonać w okresie sejmowizacji, dokonało się w okresie „żubrow” dyktatury Józefa Piłsudskiego.

A więc autorzy odezwie przeciwkongresowej na baczność! Centrolew to tak samo twór wszechmowego marszałka jak BB.

Także uczczone w piśmie pułkownik. Ale, czy to dowodzenie „Gaz. Pol.” ma jest iście-wschodniem?

Czy nie ma pomyłka „istinnego” to i twierdzenie, że Centrolew powinien czuć wdzięczność dla dyktatury?

Wielki reumatyczny powiększony przysię 6000 lekarzy wyraża swój... skuteczności... dyktatu... BALU.

lepszy zarobek dla dotyczących furmanek, to budowanie usteptów ogrodzono łalami i niemi obieracz, z dokonaniem na lepsze, może posanacyjnie czasy. Wiele nie potrzeba masza i obywateli, ma pierwszeństwo interes taitów miejskich, to młna sprawa. Ale dlaczego ci drodzy radcowie nie nie mówią? Bo takich interesów jest więcej. Radca Szegean dostarcza materjał na ubrania, a radca Góldstein z tej materjał szycie dla gminy ubioru. Niech czytelnicy naszego piśmie nie myśla, że się tylko na ten szycie sprawy gminno kończy, szycie jest jeszcze więcej, nietylko ubrania, ale także wiele szynego ubiorownictwa, i chyba niedługo, że ten Chirzand tak w tem „szyciu” ładnie wyjdzie! — Przed kilkunastu dniami przyspotałmo do naprawy żukau w najruchliwszej ulicy Krakowskiej, a przed tygodniem przyspotałmo do przerobki trotuaru na „Młej Henryki”. Roboty te są tak niesporo prowadzone, że to uraga wózków prowadzących robot. Prowadzenie tych robot, wydajda tak, jak gdyby do tych robot nie było dość ludzi i jaidy to było robione przez robotników, którzy wychodzą do swej pracy po swoich odrobionych w innych warsztatach pracy dniówkach. Czy to się tak dzieje z braku robotników? Przecież nie! Z pewnością za prowadzeniem tych robot kryje się jakaś podszewka. Mniejsza o to, czy ona jest cementowa czy kamienista, w każdym razie jest otta drobna zaprawa sokiem sanacyjnym.

Niełatwo nam zorientować się, do czego w tej sprawie wolno oglądnieć w ten gahmłaz, albowiem dzieło to wszystko pod okiem starostwa, a przecież starostwo ma dobrze zorganizowane wszelkie wiadomości, nietylko z całego powiatu, ale także z całej Polski. Czyżby starostwo w Chirzandzie, w pierwszym w Krakowie zarybku, czy wielką szynę robotniczej na Chirzandzie? Albo też czy dzieje się to dła z góry dzieła, sął dardności sanacyjnej?

—o—

Rzeszów, 26 czerwca.

POLICA RZESZOWSKA A KONGRES KRAKOWSKI

Zainteresowanie Kongresem Obrony Prawa i Wolności Ludu w Rzeszowie jest kolosalne. Pan starosta Friedrich w strachu rozspazął całą polcie po wszystkich zakątkach miasta — po lokalach Związku zawodowców, po wszystkich warsztatach pracy, nawet i na kole, dla wyśledzenia, czy wielką szynę robotniczej na Chirzandzie, czy też, strzecha lub frakcji rewolucyjnej weźmie udział w wyjeździe na Kongres do Krakowa i biedna zredukowana do minimum policja rzeszowska biega i czeka, czy Centrolew da co na i lipca do poborów. Ząs p. starosta Friedrich widzie, że były i, komisarz Kaszy chorych Nadzieja ze Lwowa pórści do Rzeszowa, ostarwa się widocznie, by to ten sam los nie spotkał po Kongresie. Radzimy mu też, by siedział spokojnie, jeżeli mu dobrze dotychczas w Rzeszowie.

Z SALI SĄDOWEJ

Kraków, 28 czerwca

6 LAT ZA SPIEGOSTWO NA RZECZ ROSJI!

Po dwudniowej rozprawie tajnej w wydziale karnym w Krakowie przed zwykłym Trybunałem zapadł wczoraj popoł. wyrok przeciw Stanisławowi Turłowi (rosyjskiemu agentowi) i Dawidowi Poznańskiemu (urzędnikowi przywrotnemu, skłótnyemu o zbrodnię spiegiostwa na rzecz Rosji sowieckiej). Stanisław Turko (broń adw. dr. Weinberg) skazany został na 6 lat c. uwięzienia z obstrzeżeniami, zaś Dawid Poznański (bronił adw. dr. Woźniakowski) został uwolniony od uwięzienia i kary.

TOWARZYSZE! TOWARZYSZKI! ROZPOWSZECHNIJCIE SWÓJ DZIENNIK!

218 tysięcy: 105 tysięcy

Wedle ostatniego (od 14 do 21 czerwca) wykazu stanu bezrobocia mamy obecnie w kraju 218 438 bezrobotnych, rozumnie się zartejzawowych. Argumentem, którym samica największe wojuje i którego użył też p. premier Sławek na dowód, że sytuacja się poprawia, jest to, że bezrobocie się zmniejsza, np. w podanym okresie o 6 715 osób. To jest prawda, od najwyższego natężenia w kwietniu do 21 czerwca br. bezrobocie zmniejszyło się o okragło 66 tysięcy osób (z 284 na 218 tysięcy).

Czy z tego można jednak wywnioskować, że sytuacja się poprawia? Wedle wykazów urzędowych w okresie ub. z. było bezrobotnych okragło 105 tysięcy, a więc obecnie jest ich o 113 tysięcy więcej, czyli że w porównaniu z ub. z. bezrobocie jest obecnie o przeszło 100% większe. Co z tego porównania wynika? Chyba jasno, że sytuacja gospodarstwa nie poprawiła się, przeciwnie — pogorszyła się w ciągu roku, i to jest rzecz ogólnie znana, przecież ruch budowlany jest mniejszy, stan wytwórczości przemysłowej mniejszy, szczególnie w ostatnich tygodniach redukcja, wyalania pod pozorem urlopów były obniżanie.

Prawda, i w innych krajach: w Anglii, Niemczech, Austrii bezrobocie jest obecnie większe niż w ubiegłym roku — ale tam rząd nie mówi o poprawie sytuacji, przeciwnie — nazywa rzecz po imieniu, mówi o katastrofalnym położeniu, precuje nad jego poprawą. Np. w Niemczech ostatni rząd — opowiada wbrew robotnikom — użnał za obowiązujące obniżenie salo rozjemczego o zmniejszenie zarobków — tylko składowych — metalaowców w okresie nadzwyczajnym o 7 1/2%, ale pod warunkami, że o tyle zostanie obniżona cena żelaza. Celem tegoż celu, wyrażania jest powiększenie żelaza, a każdy wie, że za zwiększonym żelazem idzie zwiększona produkcja, która musi, też zatrudnić wielu ludzi.

Tak radykalnego środka u nas naturalnie zastosować nie można i to z dwóch powodów: 1) zarobki są u nas już tak niskie, że dalsze obniżenie ich stworzyłoby już nie — jak obecnie — płace głodowe, ale płace śmierdzące, 2) nasi przedsiębiorcy są mniej skrupulatni od niemieckich i nie tylkoby czyniliśm doświadczenia na obniżenie cen, lecz schwaliby je do łosierca.

W każdym razie wiadać jednak zagranicą, że tam się coś robi do zmniejszenia klęski, podczas gdy u nas np. żelzy w Krakowie zrobiono za 2 miliony „ruch budowlany”.

LISTY Z KRAJU

Chirzand, 26 czerwca.

SKANDALICZNE STOSUNKI NA TLE ROBÓT GMINNYCH

Chirzand na szczeście należy do szeregów tych miast w Polsce, które są najgorsze urządzone i to pod każdym względem. Chirzand jest miastem powiatowym, lecz przelazo 20 tysięcy mieszkańców, na jego terenie znajduje się ładny pałac, brygiego Szaryńskiego, Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce i kopalnia „Matylda”. Poza wymienione istnieje na terenie miasta Chirzanda dość duża ilość drobnego przemysłu i dość bogaty handel. Niestety ten Chirzand wskutek własnej (epoty myślowej) i wskutek prawie że korupcyjnego układu wieloletniej Rady gminy, dotychczas nie zdobył się na dokonanie najkonieczniejszych dla miasta prawie, że przymusowych inwestycji. — Chirzand nie ma kanalizacji, nie ma wodociągów, nie ma publicznych usteptów, nie ma także i żelaz. Wysłarczył przecież przez kilka wiek chirzandzowskich a szarys się odniechże nietylko chodzenia po mieście, ale podbywa się człowiek po powrocie do domu wszelkiego sprzętu.

Nie pismy o tem daleko, ażeby tylko pisać. Nie chodzi nam ostatecznie o konieczną przebudowę Chirzandzowskich ulic, które swoim wyglądem urażają bardzo miasteczko powiatowemu i ulicy wogóle. Nie możemy jednakże nie napisać o publicznym, nietylko wieloletniej Rady gminy, lecz publiczności. W ubiegłym roku postanowiono wybudować w rynku podziemne ustepty, rzecz bardzo podadana. Wiele w ziemie przyspotałmo do robot żelaznych, ale to nie dlatego, ażeby te ustepty były jak najrychlejsze wybudowane, lecz dlatego, ażeby przy wywołaniu wykopane ziemi i żelazki materialu dla nawierzenia i roboty furmanek, nie było szanego burmistrza, ale także i radnego p. W. P. a może i innych. Naturalnie, jak na wiosnę nast

Z ruchu socjalistycznego

ZGROMADZENIE TOW. POSŁA MASTKA

Dnia 26 bm. odbyło się na Czarnej Wsi zebranie dzielnicowe, na którym po referacie tow. posła Mastka uchwalono następującą rezolucję:

1) Przyjąć do zatwierdzenia wiadomości działaczości politycznej PPS oraz ZPPS na terenie parlamentarnym, w obronie praw klasy pracującej i demokracji.

2) Zgromadzić stwierdzać, że za katastrofalny kryzys gospodarczy, spadający swym ciężarem przedzwyczajnie na barki klasy pracującej, odpowiedzialny jest rząd, który nie dopuszcza Sejmu do pracy dla zaradzenia zru.

3) Zgromadzić domagać się ustąpienia rządu p. Siewki i powołania rządu cieszącego się zaufaniem większości społeczeństwa, zdolnego do wspólnej pracy z parlamentem.

4) Zebrań postanawiają wziąć gremialnie udział w manifestacji Centrolewu w dniu 29 czerwca celem dania wyrazu swemu niezadowoleniu z obecnego systemu rządzenia.

KLASA ROBOTNICZA ZA SEJMEK I DEMOKRACJĄ

W niedzielę 22 czerwca 1930 odbyło się zgromadzenie publiczne w ogrodzie hotelu „Beskid” w Ustroniu. Przewodniczył tow. Adolf Palowicz, sekretarzem tow. Jan Sadiuk, do zebranych przemawiał tow. poseł Reger, który przedstawił sytuację polityczną i gospodarczą chwili obecnej, wywijając zebranych, by spokojnie i z zimną krewią, jak lekarz z termometrem w ręce ocenili sytuację obecną. Główną na zniszczenie parlamentu i demokracji, podkopywanie zaufania do Polski zarządu, bezradność w sprawach gospodarczych, powściągnięcie się natychmiast skłonić ustąpienie rządu obecnego i zastąpienie go rządem zadania mas ludowych. Ostatnie zamknięcie sesji sejmowej się wyrażem podeptaniem konstytucji, a ci, którzy podjęli takie rzeczy do podpisania p. prezydentowi są górną od zachodzą niewłaściwemu. Klasa robotnicza na kongresie Krakowskim zapyta

się nie tylko kto ją Polska rządzi, ale kto ją krzeli. Odczytanie przez tow. posła Regera rezolucje zostały jednomyślnie przyjęte.

W dyskusji przemawiał tow. Zawada, który zwrócił uwagę, że gdy Kasa Chorych w Cieszynej, miastowice Rada Kasy i zarząd chciały ustąpić osobą funduszu dla chorych, którzy wyczerpli ustawowe zasłagi, by z tego funduszu można było dać jakiś zasiłek nieszczęśliwemu choremu, to uchwały te rząd uleps. we Lwowie odrzucił, natomiast zatwierdził 1% przeznaczony przez komisarza na budowę domu przyzposobienia wojskowego. Dalej mówiąc przypominał, że rząd, a mianowicie urząd wojewódzki zatrudnia robotników przy regulacji Wisły rzeki i regulacji potoków górskich, nie ubezpiecza ich od bezrobocia.

Następnie przedłożoną rezolucję w sprawie nieubezpieczenia przez województwo śląskie robotników zatrudnionych przy regulacji rzeki Wisły i górskich potoków w funduszu bezrobocia uchwalono jednomyślnie. Wskoczą trzykrotnym okrzykiem: „Przeciz z dyktando! Przeciz z faszystami! Niech żyje Sejm i demokracja!” za kłodzono wiec.

REPERTUARIUM

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Kres wędrowki” (z adz. J. Węgrzynej). Niedziela popołudnie: „Bal w obłokach” (z udziałem J. Węgrzynej). Ceny zmienne; wieczorem: „Kres wędrowki” (z udziałem J. Węgrzynej). Poniedziałek: „Kres wędrowki” (z adz. J. Węgrzynej).

TEATR NA WAWELU

Czwartek: „Odprowa posłów greckich” (goraz o-statni).

KINOTEATRY

Apollo: „Skazaniec z Stambułu”. Bagatela: „Mi serce kłamie”. Corso: „Kto jest złodziejem?” Dom żołnierza: „Ułubienica Wiednia”.

Promień: „Pelleas i Melisande”. Sztuka: „Na francie nie nowego” i „Kapitan Last” (tłumy śpiewno-dźwiękowe). Ulecha: „Dzieje miłości”. Wanda: „Noce w pustyniach”. Warszawa: „Ostatnie krwawe walki w Palestynie”.

RADJO KRAKOWSKIE

Sobota 28 czerwca

11.30: Przegląd prasy krajowej (PAT). 11.58: Sygnal czasu, hejnał z wieszy Mariackiej, program na dzień bieżący. 12.10: Koncert z płyt gramofonowych. 13.00: kompozycje meteorologiczne. 15.15: Komunikat gospodarczy. 15.50: Odczyt z Warszawy: „Co można znaleźć nad polskim morzem?” — wygłosił prof. Stanisław S. Smolki. 16.15: Prof. Jan Stanisławski — Lekcja angielskiego. 16.40: Koncert z płyt gramofonowych. 17.20: Odczyt: „Janina Lwowa: S. Mikolajczyk” — wygłosił R. Bujakowski. 18.00: Shohorowski da dzieci i młodzieży. „Pod termami”. 18.30: Przegląd polityki zagranicznej ubiegłego tygodnia — wygłosił dr. I. Rejzler, wiceprez. Wydziału Wydziału Jagiellońskiego. 18.50: Światło i telegraficzne z Warszawy. 19.35: Komunikat komunikat, program na dzień następujący. 19.45: Koncert polski z Warszawy. 20.00: Zegar z warszawskich obserwatorium astronomicznego, wybił godzinę dla Pracy denergię radiową. 20.35: Koncert popołudniowy Doliny Świeckiej. 22.00: Feljtony, PAT i komunikaty z Warszawy. 23.00: Mieszka tańcząca z Warszawy. 24.00: Hejnał z wieszy Mariackiej.

Związek i zgromadzenie

ZEBRANIE STRAŻY PORZĄDKOWEJ odbędzie się w sali Domu Robotniczego (Dunajewskiego 5) w sobotę 28 bm. o godzinie 7 wieczór. — Uprząsja się wszystkich członków strazy o punktualności i niestawanie przybycia. FESTYN W OGRODZIE DOMU ŻTK (ul. Warszawska 15/17) odbędzie się w niedzielę 29 bm. Początek zabawy o godzinie 3 popołudniu. Wstęp 50 groszy. ZEBRANIE ZARZĄDU MURARZY KRAKOWSKICH odbędzie się we wtorek 1 lipca o godzinie 8 popołudniu. Uprząsja się o punktualności przybycia.

ODJAZDY POCIAGÓW Z KRAKOWA

według nowego rozkładu z dnem 15 maja.

Według nowego rozkładu jazdy, obowiązującego od 15 maja br. do 14 maja 1931, odchodzą będą z dworca krakowskiego pociągi w następujących godzinach.

ODJAZDY Z DWORCA GŁÓWNEGO.

De Lwowa — Przemysła — Rzeszowa — Lublina — N. Zagórz — Strzyja — Krynicy — N. Sącz — przez Tarnów:

1.50 posp. Lwowa (Bucuresti).
3.45 posp. Krynicy przez Stróżę (kursuje tylko od 6. VI. do 30. IX. 1930 r.).
6.30 posp. Lwowa.
7.40 osov. Lwowa.
11.05 osov. Lwowa.
11.55 osov. Krynicy — Strzyja przez Stróżę.
12.35 posp. Lwowa (Bucuresti).
14.50 osov. Tarnowa tylko w soboty (bez klasy 1-szej).
16.25 osov. Lwowa (przez Dębic, przez Stróżę — N. Zagórz).
16.20 osov. Tarnowa (kursuje w dnie robocze z wyjątkiem sobót).
18.15 posp. Lwowa (Bucuresti).
19.35 posp. Bochni (bez klasy 1-szej).
19.50 osov. Lublina przez Rozwadow.
20.30 osov. Lwowa.
22.35 osov. Krynicy — Strzyja przez Stróżę.
23.50 osov. Lwowa (w czasie od 1. V. do 15. X. hr. prowadzi bezpośrednie wagony do Truskawca).
Do Zakopanego — Raliki — Zarytego — N. Sącz — żywa przez Sucha.
4.15 posp. Zakopanego — Raliki — Zarytego (kursuje tylko od 6. VI. do 30. IX. 1930 r.).
8.25 posp. Zakopanego — Raliki — Zarytego (od 15. V. do 10. IX.).
10.25 osov. N. Sącz — Zakopanego (od 10. V. do 30. IX.).
14.30 osov. N. Sącz — Zakopanego.
16.40 osov. żywa przez Suchą — Zwardonia (od 15. VI. do 31. VIII. (bez klasy 1-szej).
19.35 osov. N. Sącz (bez klasy 1-szej).
23.58 osov. Zakopanego.

De Warszawy głównej — Poznań — Bytomia — Katowice.

6.25 posp. Katowice (Berlin).
6.35 osov. Bytomia (bez klasy 1-szej).
6.55 osov. Katowice.

12.30 osov. Bytomia (bez klasy 1-szej).
17.30 posp. Katowice (Berlin).
23.00 posp. Poznań.
2.35 osov. Warszawy głów. (tylko od 6. VI. do 30. IX. 1930 r.).

Do Zehrydowic — Cieszyzna — żywa — Dziezic przez Trzebinę.

0.55 posp. Zehrydowice (Wien — Praha).
4.18 osov. Zehrydowice.
9.55 osov. żywa przez Dziezic.
14.25 osov. Zehrydowice.
17.40 osov. Cieszyzna — żywa przez Dziezic.
21.40 osov. Dziezic — Bytomia — przez Szczakowce.

Do Niepolomic — Wieliczki — Kocmyrzowa — Oświęcimia przez Skawinę.

4.30 mies. Niepolomic.
13.25 osov. Oświęcimia.
13.35 osov. Kocmyrzowa.
13.40 osov. Wieliczki.
13.55 osov. Niepolomic.
16.30 osov. Kocmyrzowa.
16.40 osov. Wieliczki.
20.40 osov. Wieliczki.
22.40 osov. Kr. Grzegorzec — Kocmyrzowa.

POCIĄGI MOTOROWE.

Do Wieliczki — Kocmyrzowa.

6.41 Wieliczki.
7.00 Kocmyrzowa.
8.20, 10.00 Wieliczki.
10.38 Kocmyrzowa.
11.40, 13.00, 15.05, 18.22 Wieliczki.
19.45 Kocmyrzowa.
20.00, 23.10 Wieliczki.

ODJAZDY Z DWORCA ZACHODNIEGO.

0.05 osov. Łodzi kaliskiej.
7.25 osov. Zehrydowice.
7.40 osov. Warszawy gł.
10.35 osov. Bydgoszczy — Hel (od 15. VI. do 30. IX.).
13.35 osov. Katowice.
14.15 posp. Warszawy gł.
16.25 osov. Chorzowa.
18.45 osov. Trzebinia (tylko od 15. VI. do 30. IX.).
19.05 osov. Warszawy gł.
19.55 posp. Gdyni przez Gdańsk.
20.20 osov. Warszawy Wsch.
23.30 posp. Warszawy Gł.

Restauracja Józefa

ulica Lubicz L. 9

(naprzeciw Dworca osobowego)

wydać potrawy i napoje po cenach bardzo przystępnych. Dobre smaki i wyśmienite i iebraż do warszawskich.

Meno z 8 dań 2 z. 2.20.

Koncert muzyki salonowej w czwartki, soboty, niedziele i święta

(Przeznacz. i zachowaj)

Jedynie i największe w Krakowie

SPOŁECZNE BIURO
POŚREDNICTWA PRACY
DŁA SŁUŻBY DOMOWEJ

ul. Dunajewskiego 5, II p., lewa ofisowa

Telefon Nr. 23-14

przy Związku Deszczow i Służby Domowej w Krakowie

połącza pierwszorzędną siły w zakresie pracy domowej wchodzącej jak również wyszła do miejsc uszowej skowych w sezonie letnim i zimowym

Kierownictwo Biura

NOWOWYBUDOWANA FABRYKA PARKIETOW

Adelfa Bajraha w Krakowie
ul. Fabryczna 4. Tel. 24-1 i 24-2
zapraszam do oglądania najnowszego systemu parkietu w murale, gwarantujemy, dzięki nowoczesnym urządzeniom absolutną dokładność posadzki. Dostarcza takową w pierwszorzędnej jakości po cenach konkurencyjnych.